

لەبەر خۆراگریی شەھید جەمال تاھیر

بە قارەمانی زیندان لە قەلەمدرا

مامۇستا جەمال مامۇستای قوتابخانەم و مامۇستای رێکخستن و پوزاشم بوو.

سالی 1965 لەپۆلی پینجەم بووم، مامستا جەمال لەشەدەلە مامۇستا بوو، بەهۆی بارودۆخی سیاسییەو هاتەوہ سلیمانی تەنسب کرا لە قوتابخانە پیرمەگرون مامۇستام بوو لەوێ. دواتریش مامۇستا جەمال و من لەژورێکدا بووین، زیانمان بردەسەر تاکو رۆژی ژن هیانی لەمالی کاک حەمەرەشیدی برای.

مامۇستا جەمال خۆشەویستی هەموو خزمانی بوو لەبەر ئەوەی سەری لەهەموو خزم و کەس و کاری دەولەمەندو هەزارمان ئەدا، سوعبەت و قسە خۆشی لەگەڵ هەموو منداڵانی پورەکان و خزمان دەکرد، مامۇستایەک بوو زۆر حەزی بە خزمەتی قوتابی هەبوو، چەندین جار ئاگادار بووم کە تۆپی دەکری بۆ منداڵانی گوندی شەدەلە. لەبەرئەوەی هەموو کەس خۆشی دەویست و خزمان زۆریان خۆش دەویست، بۆیە قسەمان دەکرد گویمان لەقسەکان دەگرت، هەرچی بووتایە جێبەجێماندەکرد، چیخۆش بووستایە ئیمەش خۆشمان دەویست، بۆیە زۆری خزمانی خۆمان مامۇستا جەمال رێکخستووون بۆ کۆمەلە، وەک شەھید عەل، شەھید بارام هەموو ئەوانە تیرمان کە ماوین.

سالی 1972 بوو من خەریکی کتیبی بووم ئەمخویندەو، هاتە مائی ئیمە، وتی ئەوەچی دەخوینیتەو. منیش باسەم کرد، وتم کاک جەمال بارێکخراویکی مارکسی دروست بکەین یاخود من دەچمە حیزبی شیوعیەو. وتی نەجاری هیچ مەکە، خۆمان خەریک دەکەین بەخویندەو، قسەکەیم وەرگرت. سالی 1973، وتم کاک جەمال ئیمە ئەو سالیکیە هەردەخوینینەو و خەریکین کە حیزبەکە دروست دەکریت، وتی ئیتەر ئەتوانی ئیش بکە لەکۆمەلەدا بۆی باس کردم، وتی تەنھا هەر خۆم و خۆت ئەبێ بزانی، کەس نابێ بزانی و هەتا کەسیش رێک نەخە، مژدەکەم بێ خۆشبوو. ئیتەر بەردەوام قسە بۆ ئەکردم. ئەوسا خۆشی بەرپرسی رێکخراوی دەرەندیخان بوو هی "پ.د.ک."

سالی 1974 هەموو چووینە دەرەو، مامۇستا لە بیارەو خورمال بوو ئەندامی لیژنە ناوچە قەرەداخ و بەرپرسی رێکخراوی دەرەندیخان بوو، لە پینجۆین زوو زوو ئەهات بۆ لامان هەم وەک خزم و وەک رێکخستن قسە بۆ دەکردم. کە هەرس هات و شۆرش بلاوویکرد، مامۇستا جەمال هات و پێی وتم خۆشمان تەواو ئیتەر کارناکەین و شۆرش ناکەین، وتی نەو خۆمان بەرگری دەکەین. باوکم (ئەحمەد مەجید) ئەوکاتە کرابوو نامرەیزی ئەزمەر، لەبەرئەو کاک حەمە سەید عەل حافیز کە نامرەیزی بوو شەھید بوو. مامۇستا جەمال وتی هەولێدە چەکی هیز کۆبکەرەو، چەندت توانی لەبەرئەوەی خۆمان بەرگری دەکەین، نەم دەزانی چۆن بەباوکم بلییم خۆم بەدزی باوکمەو خەریک بووم. خۆشەختانە شەھید (عەل عەسکەری) نامەیکە بۆ باوکم نارد کە پێی دەلی مەرۆنەو بەرگری دەکەین، باوکیشم هەلسا بەکۆکردنەو چەکەکانی هیزی ئەزمەر، ئیتەر من زیاتر پشتم قایم بوو، بەلام شەھید عەل عەسکەری پێی وترابوو نابیت شۆرش بکات و بەرگری بکات و ئەویش نە توانی نامەیکە تری بۆ باوکم نارد کە دەلی ناتوانین هەستین بەوکارە، لەبەرئەوەی دوژمنمان زۆر دەبیت لە سەرکردایەتی "پ.د.ک"، باوکیشم مەشجەبەکە بە سامان خەفاف مەفوج سپاردبوو، وتی بەرەلای بکە کۆ دەبیا بابیبات. هەر

لەو پۇرۇژانەدا، مامۇستا جەمال ھاتەو ە وتى ناتوانىن بەرگىرى بىكەين ئىتەر نازانم بېرىارەكە چۇن بوو، وتى من دەپۇمەو ە ئىمەش گەراپنەو ە بۇ سلىمانى.

مامۇستا جەمال وتى ئىتەر رۇزى ھىمەتو كارکردنە، من ئەو وەختە خویندكار بووم لە بەغداد، سەرپەرشتى كەرتىكم دەگرد پەيوەندى بەمامۇستا جەمال خوئەو ە بوو.

مامۇستا جەمال زۇر بەكارامەيى و بەھىمنى كارەكانى دەگردو زۇر ئىعتىمادى لەسەر مالى ئىمە ھەبوو، بۇ كارى رېكخستن ھەركاتىك كە پىشمەرگەبەك بەھاتايەو ە شار من لەمال بوومايە يان لە مال نەبوومايە، دايكم ھەموو كارەكانى بۇ مامۇستا جەمال ئەنجام ئەدا لەبەرئەو ە زۇرى خوئەو ە بوو، چەندىن جار لەمالى ئىمەدا ھاورپىيانى دەشاردەو ە وەك كاك مەلا بەختيار و كاك فونادە رەش كە من ئاگام ئى نەبوو، تەنھا مامۇستا جەمال دەبىردن بۇ ئەوئى، دايكىشم ھەئەسا بەكارى پىويست.

ھەموو خزمانيش ھاوكارىيى زۇرى مامۇستايان دەگرد، زياتر لەبەر خوئەو ە بوو مامۇستاي شەھىد بوو، لەگەل منداڭ بەينى خوئەو ە بوو، رېزى زۇر لەگەو ە بوو بچووك دەگرت.

مامۇستا جەمال سالى 1977 مانگى (7) بوو كە خویندكارانمان دروستكردەو ە، سەرلەنوئى لەمالى ئىمەدا بوو كۇنفرانسمان بەست. مامۇستا جەمال تاهير خوئى لەنزيكەو ە سەرپەرشتى دەگردىن و كاك قادر حاجى عەلى ھەئىزىردا بە سكرتېرى خویندكاران، پەيوەندىيى نيوان سەرگردايەتى و خویندكاران ھەر لەرېنگاي مامۇستاو ە بوو، گەر خویندكاران شانازى بەيەككەو ە بكات كە دەورى زۇرى ھەبوو لەدروست بوونەو ە خویندكاران، مامۇستا جەمال بوو ھانى ھەموانى دا خویندكاران دروست بىكەينەو ە ناوەكەي بگۇرپىن لە كۇمەئەي خویندكارانى شۇرېشگىرى كوردستانەو ە بۇ (كۇمەئەي خویندكاران) كەئىستاش ھەربەوناو ەو ەيە. دواى ئەو ەي شكى خرابو ە سەرمامۇستا كارى رېكخستن دەكات، جارېك گىرا لەسەر فوناد ياسىن (فونادە رەش) بەلام ھىچى لەسەر ئىسپات نەبوو بەرەلاكارا، دواتر جارېكى تر گىرا ئەم جارەيان ئازارېكى زۇرى بەعسيانەيان دا مامۇستا بۇي گىرامەو ە كە (40) رۇژ لە ژورېكدا بوو، تەنھا يەك كورسى تيا بوو، نيو ەي قاچەكانى كورسيەكە لەئاودا بوو ئاوى پىس كەشەو ە رۇژ لەسەر ئەو كورسيە بوو وتى رۇژېك يەكېك لەئەمنەكان دەركاكەي كرددەو ە، وتى ھا ئەم نان و كەبابە بخۇ، وتم ئەمە چىيە ئەمنەكە دەئى ئەو ە ئىمتىحانى سىيى ناو ەندىم داو ە، خىرم كرددو ە دەرچەم نان و كەبابى رۇژېك بۇ يەكېكى موستەحق بىكرم، منش وتوومە كەس لەتۇ موستەحق تر نىيە، بەلام توخوا ئەسەرى خواردەكە نەمىنئىتەو ە بەكەسېش نەئىيى چوار كەباب و نان و تەماتە بوو زۇرىش خوئەو ە بوو.

وتى دواى نان خواردەكە وتومە خوايە ئەگەر بېرىم بۇ لىدان، ئىستا لىم بدەن باشە چاك نانم خواردو ە. بۇيە خوڤاگرىيى مامۇستا جەمال بەقارەمانى زىندان لەقەئەم درا كە تەنھا ئىعترافى لەسەر خوئەو ە نەگرد، نەك خەلكى تر.

ھەربۇيەش كە بەردرا، لەكۇنفرانسى دووى كۇمەئەدا ھەئىزىردا بە ئەندامى ناو ەندى كۇمەئەي رەنجەران. ئىتەر مامۇستا لەسەرگردايەتى مايەو ە و دواتر بەناچارى سەرگردايەتى گويىزرايەو ە ناوچەي باوزى، لەوئىش ھجومى بۇ كرا، مامۇستا جەمال دەورېكى بەرچاوى ھەبوو لە خوڤاگرى و نەفەوتان ئەو ە شتانەي كە گويىزرايەو ە بۇ ناوچەي باوزى دواتر ھىنانيان بۇ سەرگەئو ە كە گرنگترىن ئامپىرى تيابوو، ئەوئىش ئىزگەكە بوو ھەموو پاشەكشەيان كرد بەسەلامەتى و بى زيان. دواتر مامۇستاي بەرپىز كۇبوونەو ەي ھەبوو لەناوچەي باليسان، چو ە ئەو ناوچەيەو ە لەوئىش تووشى ئەو كارەساتە بوو، شەھىد بوو.

دلاور نه احمد مه جيد